

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Index Prolegomena, Librosque simul & Capita Tomi primi continens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

I N D E X

Prolegomena, Librosque simul & Capita Tomi primi continens.

PROLEGOMENON PRIMUM. De Radicibus laxioris Ethices.

- Caput I. Laxioris Ethices mala panduntur. 1
Caput II. Schema complurium opinionum, quæ viris sapientibus videntur Christianæ vitæ plus æquo relaxativæ, atque à Regulis Evangelicis, Ecclesiasticisque, & à Sanctorum Theologia aliena. 4
Caput III. Salubrioris puriorisque Ethices necessitas ex dictis concluditur. 12
Caput IV. Prima causa, radixque primordialis Ethices laxioris, præsentia rationis humana, antecedentis Oracula Scripturarum & Sanctorum, in qua laxiorum opinionum Auctores Ethicam suam fundaverunt. 15
Caput V. Secunda radix laxioris Ethices, est quia à generalibus Scripturæ præceptis, privata ratione & auctoritate, liberius excipitur, documentaque Scripturæ, pro viis cuique ratione, licentiosius inspectantur, consuetisque hominum moribus accommodantur. 18
Caput VI. Tertia radix, est quia Sanctorum Patrum doctrina vel negligitur, vel contortè explicatur, non ut illi sapient, sed ut quisque sapit. 19
Caput VII. Quarta radix, est nimia de moribus opinandi, de suoque definiendi, ac novos & Majoribus incognitos peccatorum excusandorum prætextus excogitandi licentia. 20
Caput VIII. Quinta radix, abusus probabilis. 23
Caput IX. Sexta radix: abusus harum maximarum: In obsecris benignior interpretatio, vel opinio sequenda: Odia restringenda, favores ampliandi: In dubio melior est conditio possidentis, &c. 27

PROLEGOMENON SECUNDUM. De Remediis Ethices laxioris.

- Caput I. Sapiens investigator remedium adversus Ethicem laxiorem, scire ante omnia debet, principium veræ Sapientie esse, parum credere humane rationi suæ, ob ingentem defectum & pronitatem ipsius in errores. Cujus argumentum primum petitur ex discrimine humane rationis, in hoc statu naturæ corruptæ, ab ea quæ fuisset in statu innocentie. 30
Caput II. Secundum argumentum ingentis defectus rationis humane, petitur ex insufficientia ipsius ad assequendas ipsas, etiam minimas, naturales & philosophicas veritates, sine multiplicium errorum administratione. 32
Caput III. Ingens humane rationis defectus, tertio demonstratur, palpabiliter ostendendo, quàm insufficientis & erratica sit circa Deum & divina. 35
Caput IV. Quarta demonstratio ejusdem defectus, ex eo quod humana ratio, sibi relicta, prosum insufficientis sit ad aliquid certò statuendum de fine hominis. 37
Caput V. Demonstratur ingens defectus, insufficientiaque rationis humane, ad determinandum de mediis, seu moribus, quibus ad finem illum pervenitur. Ibid.
Caput VI. Non tamen ob præmissa consermendus humane rationis usus; sed liberior usus, ne in præcipitia ducat, corrigendus. 39
Caput VII. Ratione liberius utuntur Philosophi, qui ita sibi in antecessum præfigunt philosophicas suas opiniones, ut deinde Spiritum sanctum, ubi repugnare videtur, seu sacra documenta in balbutiem suam trahant. 40
Caput VIII. Ratione liberius utuntur, qui omnia sibi proposita, quamlibet incerta & ambigua, de suo, velut ex tripode definiunt, præsertim in moralibus. Ibid.
Caput IX. Ratione liberius utuntur, qui plus rationi suæ privatæ, quàm communi Majorum traditioni, Tom. I.

- vel primariorum Ecclesiæ Doctorum auctoritati, in materia per Ecclesiam non definita, citra apertam necessitatem, deserunt. 41
Caput X. In materia Theologica, tametsi non definita, citra perspicuam necessitatem, plus deferre privata rationi suæ, quàm communi traditioni Majorum, vel doctrinæ primariorum Ecclesiæ Doctorum, est contra oracula Scripturarum, exempla que & documenta Sanctorum. 43
Caput XI. In eadem materia plus deferre privata rationi suæ, quàm traditioni Majorum, doctrinæ vel auctoritati sanctorum Doctorum, est contra regulas Christianæ humilitatis, simplicitatis, modestiæ & prudentiæ. 45
Caput XII. Ipsæmet ordo locorum Theologicorum, illamque sequendi necessitas, ostendit, in Theologicis, etiam incertis ac inevidentibus, plus sanctorum Doctorum auctoritati deferendum, quàm viis cuique rationi. 47
Caput XIII. Duplex replica solvitur, & utriusque solutione amplius ostenditur, rationem rectam non permittere humili, modesto, prudentique Christiano, in materia (præsertim Theologica) incerta & inevidenti, plus deferre rationi sibi viis, quàm communi Sapientiorum & maxime sanctorum Patrum doctrinæ. Ibid.
Caput XIV. Regula 14. ad veram rationem, sapientiam & intelligentiam assequendam, remediaque ad corrigendam laxiorem Ethicam. 49
Caput XV. Tunc salutaria erunt laxioris Ethices remedia, si hinc inde caveantur extrema, tam scilicet Ethica severior, quàm laxior. 52
Caput XVI. Tametsi extrema vitanda sint, ut supra, attentè nihilominus multitudine longè maximam fidelium pereuntium, Scriptores Casuum, Confessorique & Directores animarum, Salvatoris exemplo, fidelibus potius inculcare debent viam arctam, quam latam, discretoque uti rigore, quem Evangelica Apostolicaque traditio requirit, quemque Sanctorum calidè afflatorum doctrinæ præscribit: ne aliqui, indiscretè indulgentiæ suæ, peccatorum alienorum, perditionisque fratrum suorum participes effecti, cum pereuntibus & ipsi pereant. 55

PROLEGOMENON TERTIUM. De sublimitate germanique fontibus Moralis Christianæ.

- Caput I. Origo, finis, subjectum Moralis Christianæ, indeque qualitas ac sublimitas ipsius, uti & prærogative Christiani hominis describuntur. 63
Caput II. Regule Moralis Christianæ, sive Institutio nis hominis Christiani. 67
Caput III. Reflexio ad superiores regulas. 68
Caput IV. Ad superiores regulas Christiani omnes tenentur. 69
Caput V. Eandem obligationem asserit, probatque divus Gregorius. Ibid.
Caput VI. Efficit atque elegans divi Chrysostomi pro eadem obligatione discursus lib. 3. advers. vituperat. vitæ Monasticæ c. 2. Nervosa etiam sententia Concilii Aquisgranensis, sicut & divi Thomæ de Villa-nova pro eadem. 70
Caput VII. Eandem obligationem ratio Christiana dicitur. 72
Caput VIII. Superioribus regulis conformem oportet esse morum Theologiam, ut verè Christiana sit. Talis proinde non videtur illa, quæ est adirventionis novæ, non traditionis antiquæ: illa maxime de qua Car-muel Theolog. fundament. n. 1268. Tota Theologia Moralis nova est. 73

INDEX.

- Caput IX. Germani fontes Christianae Ethices, sunt Scriptura Traditioque. Deinde, Ecclesia, Canones, Patres. Denique ratio regulata per ipsorum documenta, quoad ea quae divini juris sunt. Leges vero Ecclesiasticae & Civiles, ratioque inde deducta, quoad ea quae juris sunt humani. 74
- Caput X. Tamesi humana ratio, ex dictis Prolegom. 2. c. 6. locum post auctoritatem Scripturae, Ecclesiae & SS. Patrum, habeat in Christiana morum Theologia; locum habet ut ipsius auctoritatis pedessequa, non ut domina: ut consequens, non ut antecedens: ideoque si casus per Scripturam, Traditionem, Ecclesiam, vel SS. Patrum doctrinam sit decisus, in contrarium non est audienda ratio pure humana, nec ob eam inspectenda Scripturae, Ecclesiae, vel SS. Patrum doctrina. 75
- Caput XI. Legitima non est S. Scripturae, vel sanctorum Patrum expositio, per humanam rationem antecedentem. 76
- Caput XII. A generalibus Scripturae sententiis ac praeceptis, sola humana ratione, prudens non excipit. 77
- Caput XIII. Sola illa à generalibus Dei praeceptis legitima est exceptio, quae divina cognoscitur fieri auctoritate, sive per Scripturam, sive per Traditionem externam vel internam, vel divinam pro tempore revelationem. 78
- Caput XIV. Regulae sex ad legitimam sacrae Scripturae, sanctorumque Patrum expositionem. 79
- Caput XV. Regulae ad dignoscendam Traditionem. 81
- Caput XVI. Regulae in hac nostra Theologia Morali sequende. 82
- Caput XVII. Rationes cur Moralis nostra potissimum deprimatur ex S. Augustino & S. Thoma. Ibid.
- Caput XVIII. Solvuntur objectiones eorum, qui magnifica Ecclesiae de Augustino testimonia vellicare conantur, vel extenuare. 86
- Caput XIX. Sanctorum Augustini & Aquinatis dogmata nullo in puncto contraria sunt Decretis SS. Pontificum. 89
- Caput XX. De Augustini doctrina non bene sentiunt, nec reverenter loquuntur, qui dicunt, ei ad litteram non insistendum, utpote quae haud minus obscura sit, nec varios diversisque sensus minus admittat, quam ipsamet Scriptura sacra. 92
- Caput XXI. Ratio cur nonnullis Recentioribus paradoxae videantur propositiones quaedam, in Augustino atisque probatis Ecclesiae Patribus certissimae. Ibid.
- Caput XXII. Ratio multiplex cur eadem propositiones ab indulgentioribus Recentioribus Bajanismi vel Janensismi (licet immerito & calumniosè) insimulentur? 93

PROLEGOMENON QUARTUM.

De origine ac progressu querelarum adversus laxiorem morum doctrinam.

- Caput I. Origo & progressus querelarum adversus laxiorem morum doctrinam. 98
- Caput II. Querelarum adversus laxiorem morum doctrinam, progressus ulterior. 98
- Caput III. Quadraginta quinque propositiones laxioris Ethices, per Alexandrum VII. condemnatae, seu duplex Alexandri VII. adversus eas decretum. 100
- Caput IV. Sexaginta quinque propositiones, christianam disciplinam relaxantes, per Innocentium XI. condemnatae. 102
- Caput V. Doctrina Facultatis Theologicae Lovaniensis, propositionibus per Decretum S. D. N. Innocentii XI. condemnatis opposita, à Deputatis ejusdem Facultatis, eidem S. D. N. ad examen proposita, Apostolicoque ipsius iudicio submissa, sed post longissimum examen, summaque in illam praepotentium adversariorum volumina, ab omni censura prohibitionisque libera. 105
- Caput VI. Decretum Sanctissimi Domini Nostri Innocentii XI. quo Amadei Guzmanis Liber, cui titulus: Adversus quorundam expositulaciones, contra nonnullas Jesuitarum opiniones morales, &c. sub ex-

communicationis plena interdicatur, & flammis aboleri iubetur, velut continens doctrinam non sanam, perniciosam, animarum insectivam, & in aeternae salutis detrimentum adducturam. 103

Caput VII. Decretum Alexandri VIII. de 24. Augusti 1690. adversus propositiones duas nimis laxas. 109

PROLEGOMENON QUINTUM.

De querelis adversus Ethicem severiorem.

- Caput I. Querela sub Pio V. Innocentio XI. & Alexandro VIII. 109
- Caput II. Aliae querelae sub Innocentio XII. 110

PROLEGOMENON SEXTUM.

De propositionibus vulgò Bajanis.

- Caput I. Bulla Pii V. adversus propositiones vulgò Bajanis, ex Registro ipsius à Gregorio XIII. producta, atque authentica declarata, ab Urbano VIII. promulgata & confirmata. 112
- Caput II. Observanda circa illam, aliasque SS. Pontificum Constitutiones. 115
- Caput III. Necessaria est regula aliqua, recta, & solida, qua damnatae sunt quoad doctrinam, aliasque SS. Pontificum Constitutiones. 122
- Caput IV. Regula recta, plana & expedita, qua damnatarum à Pio V. propositionum sensus damnatus à non damnato discernatur. 122
- Caput V. Regulae recta, plana & expedita, qua damnatarum à Pio V. propositionum sensus damnatus à non damnato optime discernitur, est, quod sensus damnatus non semper petendus sit ex libris Bais, seu aliorum Assertorum, sed ex propositionibus ipsis, prout in Bulla Pii V. exhibentur: ita ut propositiones illae, quae damnatae sunt quoad doctrinam, censendae sint damnatae in sensu naturali & obvio quem propositiones illae reddunt, vel secundum se spectatae (si sic reddant sensum pravum, vel in Ecclesia peregrinum) vel ad invicem collatae, si saltem sic sensum pravum, vel peregrinum reddant. 124
- Caput VI. Per regulam illam ostenditur Baio, de nonnullarum propositionum censura conquerenti, silentium à Pio V. jure esse impostum. 126
- Caput VII. Per eandem regulam manifestè retunditur calumnia hereticorum capite tertio memorata. Ibid.
- Caput VIII. Eandem calumniam manifestè refellit subsistenda per regulam illam Piana censura conciliatio cum Augustini, praescriptorumque aliorum Patrum doctrina. 127
- Caput IX. Censura propositionis decimae sextae. Non est vera obedientia sine charitate, cum Augustini, praescriptorumque aliorum Patrum doctrina per regulam supra allatam conciliatur. 128
- Caput X. Per eandem regulam veterum Patrum doctrina conciliatur cum censura propositionis 38. Omnis amor creaturae rationalis, aut vitiosa est cupiditas, quae mundus diligitur, quae à Joanne prohibetur; aut laudabilis illa charitas, quae à Spiritu sancto in corde diffusà Deus amatur. 131
- Caput XI. Per eandem regulam ostenditur concordia doctrinae veterum Patrum, probatorumque Theologorum (asserentium Dei propter se, etiam super omnia, dilectionem ante Sacramenti susceptionem, non semper esse conjunctam cum remissione peccatorum) cum censura propositionis trigesima secunda, Charitas illa, quae est plenitudo legis, non est semper conjuncta cum remissione peccatorum. Et trigesima tertia, Catechumenus iuste, rectè & sanctè vivit, & mandata Dei observat, ac legem implet per charitatem, ante obtentam remissionem peccatorum, quae in Baptismi lavacro demum percipitur. 134
- Caput XII. Augustiniana de Gratia & Charitate doctrinae concordia cum censura propositionis 34. Distinctio illa duplicis amoris, naturalis videlicet, quo Deus amatur ut Author naturae; & gratuiti, quo amatur ut Beatificator, vana est, & commentitia, & ad illudendum sacris Litteris excogitata. Et 36. Amor naturalis, qui ex viribus naturae exoritur, ex

I N D E X.

sola Philosophia per elationem praesumptionis humanae, cum injuria Crucis Christi, defenditur à nonnullis Catholicis. 136

Caput XII. Consonantia doctrinae ejusdem Augustini cum censura propositionis vigesima septima: Liberi arbitrium, sine gratiae Dei adjutorio, non nisi ad peccandum valet. 139

Caput XIII. Augustiniana doctrina concordia cum censura propositionis trigesima. Non solum fures sunt & latrones, qui Christum viam & ostium veritatis & vitae negant, sed etiam quicumque aliunde quam per ipsum in viam justitiae, hoc est, ad aliquam justitiam conscendi posse docent; aut tentationi ulli, sine ipsius adjutorio, resistere hominem posse, sic ut in eam non inducatur, aut ab ea non superetur. 142

Caput XIV. Concordia ejusdem cum censura propositionis trigesima secunda. Cum Pelagio sentiant, qui textum Apostoli ad Rom. 2. Genes quae legem non habent, naturaliter quae legis sunt faciunt, intelligunt de gentibus fidei gratiam non habentibus. 144

Caput XV. Augustiniana doctrina concordia cum damnatione propositionis trigesima quinta. Omnia opera infidelium sunt peccata, & virtutes Philosophorum sunt vitia. 146

PROLEGOMENON SEPTIMUM.

De nimia Recentiorum Casuistarum libertate censurandi sententias in sacris Litteris & SS. Patribus, Doctoreque Doctorum Augustino fundatissimas.

Hoc Prolegomenon paragraphos quinque complectitur. 155. & seq.

LIBER PRIMUS.

Amor voluntarius.

Caput I. Actus humanus non est, qui non est voluntarius. 165

Caput II. Definitio voluntarii. 166

Caput III. Divisio voluntarii. 168

Caput IV. Tria ad voluntarium indirectum requisita. 169

Caput V. Voluntarii indirecti varia proferuntur exempla. 171

Caput VI. Regulae ad discernendum quandam effectus indirecte voluntarius censetur in causa. 172

Caput VII. Ex allatis exemplis maximi momenti derivantur conclusoria. 176

Caput VIII. Tamen si ad peccatum satis sit voluntarium indirectum; ad actum tamen virtutis requiritur directum. 179

Caput IX. Definitio involuntarii, duplexque ipsius acceptio. 180

Caput X. Violentia causat involuntarium simpliciter & absolute. 181

Caput XI. Metus non causat involuntarium simpliciter, sed secundum quid. Nec tamen hoc universim est: error. 181

Caput XII. Concupiscentia non causat involuntarium. Si tamen sit antecedens, per se loquendo, minus voluntarium perfectum, augeat imperfectum. 183

Caput XIII. Habitus & consuetudo non diminuit, sed augeat voluntarium. 185

Caput XIV. Ignorantia prorsus antecedens, & involuntaria, causat involuntarium simpliciter. 186

Caput XV. Ignorantia antecedens respectu operis, si sit consequens respectu voluntatis, non causat involuntarium simpliciter, causat tamen secundum quid. 187

Caput XVI. Ignorantia concomitans, nec voluntarium causat, nec involuntarium. 188

LIBER SECUNDUS.

Amor liber.

Caput I. Triplex libertas. 189

Caput II. Essentia vere propriaeque dictae libertatis, in communi, sita est in iure, dominio & potestate voluntatis super actus suos. 194

Caput III. Ad hoc ut voluntas actus suos in suo habeat dominio & potestate; nec sancti Doctores, nec primarii Scholastici universim postulant, ut sic illos velit, ut possit non velle, vel oppositum velle. 192

Caput IV. Amplius id ipsum probatur exemplo libertatis Dei. 193

Caput V. Eadem veritas ostenditur exemplo libertatis Christi. 194

Caput VI. Ostenditur quoque exemplo libertatis Angelorum, hominumque beatorum. 196

Caput VII. Sanctis Patribus cap. 4. 5. & 6. productis subscribunt primarii Scholastici Doctores. 200

Caput VIII. Argumenta contraria dissolvuntur. 201

Caput IX. Tamen non omnis vera libertas, sit libertas à necessitate; libertas tamen à necessitate, seu electionis, & indifferentiae, necessaria est ad merendum & demerendum, in statu naturae lapsae, nec ad hoc satis est libertas à coactione. 203

Caput X. Ad libertatem indifferentiae, necessariam ad merendum & demerendum in statu naturae lapsae, requiritur potestas agendi vel non agendi, &c. non tamen componendi non actionem cum omnibus ad agendum requisitis. 207

Caput XI. Non omne voluntarium perfectum, liberum est libertate electionis, seu indifferentiae; tamen si liberum sit, libertate propriae dictae, vel scilicet libertate electionis, vel libertate simplicis voluntatis, seu essentiali. 207

LIBER TERTIUS.

Amor Moralis.

Caput I. Moralitatis descriptio. 208

Caput II. Tamen si alii sint affectus in homine, omnes tamen ex amore velut fonte procedunt. Et ideo omnis moralitas ceterorum affectuum, actuumque, ex amoris moralitate petitur, siue ex ordinatione vel inordinatione ipsius ad legem aeternam. 210

Caput III. Primum Christiani hominis officium, est amorem suum recte ordinare. 210

Caput IV. Prima proinde Theologi Moralis cura esse debet, sanam & christianam de Dei creaturarumque amore doctrinam tradere. 211

Caput V. Ad christianam de amore doctrinam manducit triplex divisio, qua sancti Patres amorem adaequate dividunt 1. in mansorium & transitorium, siue in fruitionem & usum. 2. in amorem Creatoris & creaturae. 3. in charitatem late dictam, & cupiditatem, late similiter acceptam. 211

Caput VI. Ad amorem ordinatum, actumque bonum, non sufficit velle & facere bonum, sed oportet illud velle & facere bene, siue intentione bona, cumque omnibus debitis circumstantiis. 213

Caput VII. Ad amorem ordinatum, actumque bonum, non sufficit intentio bona. 214

Caput VIII. Tota moralitas, seu bonitas vel malitia actus exterioris, ipsi formaliter provenit ab actu interiori. Nulla proinde exteriori actui formalis inest bonitas vel malitia, distincta à bonitate vel malitia formali actus interioris. 214

Caput IX. Actus externus per se formaliter nihil bonitatis vel malitiae superaddit actui interiori efficaci: bene tamen occasionaliter & per accidens, quatenus actus interior, occasione ipsius adaugetur. 215

Caput X. Objectiones dissolvuntur. 216

Caput XI. Bona quae faciunt, saepe sunt bona mixta malis, & mala mixta bonis. 217

Caput XII. Satisfit objectionibus Salmanticensium, aliorumque superiorum assertioni contradicentium. 219

Caput XIII. Omnis actus deliberatus, in individuo, bonus est, vel malus; id est bene, vel male factus: & hoc sensu nullus indifferens in individuo. 220

Caput XIV. Contrarii occurrunt argumentis. 222

Caput XV. Omnis actus in individuo bonus, ad debitumque finem ultimum relatus, meritorius est, saltem de congruo: nullus scilicet bonus. 223

INDEX.

LIBER QUARTUS.

Amor circumspēctus.

- Caput I. Circumstantiarum natura. 225
 Caput II. Circumstantia septem. 226
 Caput III. Quando actus ex objecto, adeoque ex specie sua & officio bonus, non fit ob specificam bonitatem suam, sed ob finem malum, v. g. ob vanam gloriam, non est moraliter bonus, sed totus malus: secus dum fit ob specificam bonitatem suam, licet cum defectu relationis in Deum. Ibid.
 Caput IV. Finis operantis non semper est circumstantia operis, sed ei aliquando tribuit primam speciem bonitatis vel malitiae. 228
 Caput V. Tametsi intentio boni finis non tollat, dimittit tamen malitiam mali medii. 229
 Caput VI. Circumstantiae mutantes & non mutantes speciem peccati. Ibid.

LIBER QUINTUS.

Amor ordinatus.

- Caput I. Amoris natura, objectum, motivum & finis. 230
 Caput II. Divisio amoris, verumque discrimen inter amorem concupiscentiae, & amorem amicitiae seu benevolentiae. 234
 Caput III. Amoris bonitas petitur ex ordine amoris. Cujus ordinis custodia compendium est totius vitae christiane. 237
 Caput IV. Amabilitas istius ordinis. 238
 Caput V. Alius ordo amandi, alius ordo subveniendi. Ibid.
 Caput VI. In amore duplex attenditur ordo. Unus inter diligibilia; alter inter diligentem & dilectum. Prior est ordo amoris appetitivi. Posterior benefactivi, seu amoris quoad subventionis effectum. 240
 Caput VII. Appetitatio non solum fit per intellectum, sed & per voluntatem. Ibid.
 Caput VIII. Varii modi tacite appetitationis. 241
 Caput IX. Ex dignitate seu excellentia finis arguitur quo in pretio voluntas habeat ea quae amat ut finem, seu finaliter propter se. 242
 Caput X. Ad ordinatum amorem necesse est ut, ceteris paribus, talis sit ordo amoris, qualis est ordo rerum in bonitate. 243
 Caput XI. In ordine rerum Deus est summus, optimus, maximus in bonitate. Summe proinde & maxime diligendus, creaturisque omnibus in amore praefereendus. Ibid.
 Caput XII. In ordine rerum Deus solus habet esse finaliter propter se. Solum proinde amari debet finaliter propter se. 244
 Caput XIII. Majus bonum, salvo amoris ordine, referri non potest ad minus bonum, velut amoris finem, seu positivè, seu negativè ultimum. 245
 Caput XIV. Ex allata regula de ordine amoris, momentosa derivantur corollaria, ut quid, inter creaturas, ille praeter alios sint amandae, quae Deo sunt propinquiores, &c. 246

LIBER SEXTUS.

Amor Dei ordinatus.

- Caput I. Ordinatus amor non est, quo quis Deum, non propter Deum, sed propter seipsum, velut amoris finem, ultimatè diligit. 248
 Caput II. Ordinatus est amor concupiscentiae sanctae, quo Christiani Deum amant, sibi que concupiscunt, tanquam summum bonum suum, & quia est finis ultimus ipsorum, ad quem possidendum creati sunt, & per cuius solius possessionem satiari possunt. 251
 Caput III. Ordinatus est amor spei christiane, operans propter retributionem, quae Deus est, tanquam ultimum finem. Quia amor iste mercenarius non est, sed

gratuitus & castus secundum doctrinam Sanctorum. 252

- Caput IV. Contrariorum argumentorum imbecillitas ostenditur. 254
 Caput V. Ex primo maximoque mandato ostenditur, solum Deum amandum finaliter propter se; cetera non nisi finaliter propter ipsum. Solum proinde Deum propter se dilectum, esse debere finem omnis deliberati amoris, atque adeo omnis deliberati actus nostri. 256
 Caput VI. Ratio primi mandati, seu titulus in quo fundatur, titulus utique Creatoris & Domini nostri, allatum sensum ipsius ostendit esse legitimum. 259
 Caput VII. Totam vitam nostram, omnemque illius partem; omnem proinde actum, omnem amorem deliberatum, non solum debemus Deo, tanquam Creatori, Conservatori que, sed & tanquam Redemptori nostro. 260
 Caput VIII. Tertid, nos totos, totamque vitam nostram, & totum quod agimus, Deo debemus, seu ipsius amori & obsequio, ratione vocationis nostrae ad Christianissimum. 261
 Caput IX. Praeter haec dicta, tenor ipse verborum primi mandati, ostendit Deum omni vita, opere & actione diligendum. 263
 Caput X. Circumstantia adjuncta primo mandato id ipsum ostendunt. Ibid.
 Caput XI. Allatum sensum primi maximoque mandati legitimum esse constat, non solum ex eo quod contextus, circumstantiaeque illius, & communis Patrum consensus, ostendunt sensum illum esse intantum à Spiritu sancto; sed & amplius ex eo quod alii sacri textus, eandem rem tractantes, eundem confirmant. 264
 Caput XII. Non figuratis duntaxat & tropologis, sed planis etiam perspicuisque Oraculis sacris, eundem sensum Spiritus sanctus expressit Eccli. 13. 1. Petr. 4. 1. Cor. 10. & 16. Col. 3. 265
 Caput XIII. Christus Matth. 6. id ipsum confirmat, cum ait: Quaeque primam regnum Dei. Ibid.
 Caput XIV. Alii sacri textus eundem in sensum profertur. 266
 Caput XV. Divini amoris ignem in altari cordis nostri jugiter (actu vel virtute) ardere debere, Augustinus & Aquinas tradunt, ipsique reliquorum Sanctorum communis traditio concinit. Ibid.
 Caput XVI. Primo maximoque mandato duplex involvitur praeceptum, affi mativum unum, negativum alterum; illud expresse, istud implicite. 267
 Caput XVII. Eodem consequenter mandato duplex involvitur praeceptum; unum sub mortali, alterum sub veniali. Ibid.
 Caput XVIII. Designatur tempus, quo amoris Dei praedominantis actus sub mortali eliciendus est. 269
 Caput XIX. Signa divini amoris in corde praedominantis. 272
 Caput XX. Momentosa observatio, in confirmationem assertae obligationis primi maximoque mandati. 273
 Caput XXI. Non omnis Dei propter se amor est charitas perfecta; nec amor Dei praedominans est super omnia. 274
 Caput XXII. Ex variis charitatis gradibus amplius ostenditur non omnem Dei propter se amorem esse charitatem perfectam. 277

LIBER SEPTIMUS.

Amor ordinatus Creaturarum.

- Caput I. Nullus amor creaturae finaliter propter se, est absque inordinatione. 279
 Caput II. Nullam creaturam propter se finaliter ordinate diligi, certissima Augustini sententia est. Ibid.
 Caput III. Altissimam, sanctissimam, divinissimam hanc Theologiam in primo maximoque mandato, aliisque oraculis sacris fundatissimam, communis reliquorum Sanctorum traditio corroborat. 281
 Caput IV. Nullam creaturam propter se finaliter ordinate diligi, valdissimis rationibus, Theologicis & Philosophicis, demonstratur. 282
 Caput

INDEX.

Caput V. *Ne ipsa quidem virtutes propter se finaliter sive propter creatam earum honestatem, in ea sistendo, ordinate amantur secundum Augustinum.* 285
 Caput VI. *Satisfit argumentis in contrarium.* 287
 Caput VII. *Si ne ipsa quidem creatae virtutes propter se finaliter ordinate amari possint, multo minus res temporales, prout ex utriusque Testamenti Scriptura, ratione & Augustino ostenditur.* 288
 Caput VIII. *Temporalium propter se amorem Christianis esse vetitum amplius ostenditur ex baptismali ipsorum professione, Evangelicisque christiana vitae principiis.* 291
 Caput IX. *Idipsum amplius ostenditur ex Decreto Innocentii XI. damnantis 65. propositiones.* 293
 Caput X. *Satisfit objectionibus praetendentium, licitum esse operari propter voluptatem, etiam sensibilibus.* 295

LIBER OCTAVUS. Amor in Deum ordinandus.

Caput I. *Omnis amor, & actus deliberatus, secundum divinam Scripturam, in Deum propter se dilectum, finaliter est ordinandus.* 297
Argumentum primum & secundum, quibus id demonstratur.
 Caput II. *Argumentum tertium ex Prov. 3. In omnibus viis tuis cogita illum. Et c. 16. v. 3. Revela Domino, seu (ut Cajetanus legit) verte ad Dominum opera tua, & dirigentur cogitationes tuae.* 298
 Caput III. *Argumentum quartum ex Lucae 18. Oportet semper orare, & nunquam deficere. Es 1. Thes. 5. Sine intermissione orate: haec est enim voluntas Dei, in Christo Jesu, in omnibus vobis. Ibid.*
 Caput IV. *Argumentum quintum ex 1. Cor. 10. Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam Dei facite.* 299
 Caput V. *Argumentum sextum ex 1. Cor. 16. Omnia vestra in charitate fiant.* 300
 Caput VI. *Argumentum septimum ex 1. Petri 1. Secundum eum qui vocavit vos sanctum, & ipsi in omni conversatione sancti sitis.* Ibid.
 Caput VII. *Argumentum octavum ex 2. Cor. 5. Pro omnibus mortuus est Christus, ut & qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est.* Ibid.
 Caput VIII. *Omnem amorem actumque deliberatum referri debere in Deum propter se dilectum, communis est traditio Sanctorum.* Ibid.
 Caput IX. *Argumentum decimum. Omnem actum deliberatum in Deum propter se dilectum referri debere, manifesta videtur sententia Angelici Doctoris.* 306
 Caput X. *Juxta S. Thomam non sufficit habitualis relatio omnium actuum deliberatorum in Deum; sed requiritur saltem virtualis.* 309
 Caput XI. *Diluuntur argumenta praetendentium, juxta sanctum Thomam sufficere habituales relationem.* Ibid.
 Caput XII. *Solvuntur argumenta praetendentium, relationem actuum in Deum non debere fieri semper, sive pro omni actu, sed pro aliquo actu, & aliquibus temporibus dumtaxat.* 311
 Caput XIII. *Argumentum undecimum. Quia obligationem referendi omnes actus nostros deliberatos in Deum (cum sanctis Doctoribus haecenus relatis) tradunt praecipui Scholastici, & Doctores Christiani, Cardinales, Episcopi, &c.* 317
 Caput XIV. *Argumentum XII. Quia eandem obligationem tradunt plures Catechismi in Ecclesia probatissimi.* 319
 Caput XV. *Argumentum XIII. Eandem obligationem, S. Inquisitione Romana permittente, tradunt plerique alii insignes Theologi.* Ibid.
 Caput XVI. *Argumentum XIV. specialiter desumptum e praeclearis Theologis Regularibus omnium Ordinum, etiam Societatis Jesu.* 320
 Caput XVII. *Reflexio & apostrophe ad Authores pro-*
 Tom. I.

positionum per Belgium diffminataram, &c. 322
 Caput XVIII. *Argumentum XV. Quia ipsi Iudaei, Ethnicique Philosophi, eandem obligationem tradunt.* Ibid.
 Caput XIX. *Argumentum XVI. ex multiplici ratione Theologica, atque imprimis ex rationibus octo, spectantibus ad naturalem rerum ordinem, ab Authore natura institutum.* 323
 Caput XX. *Argumentum XVII. ex rationibus quatuor, petitis ex titulo redemptionis.* 325
 Caput XXI. *Argumentum XVIII. ex aliis octo rationibus, petitis ex titulo vocationis ad Christianismum.* 326
 Caput XXII. *Argumentum XIX. ex absurdis conjectariis, in quae prolapsi sunt assertam negantes obligationem.* Ibid.
 Caput XXIII. *Justa expositio veterum Patrum, Sanctorum novissimorum, Cardinalium, Archiepiscoporum, Episcoporum, Magistrorum spiritualium, meliorum Theologorum, adversus Neotericos illos, qui asserere non verentur, in Bajo damnatam esse doctrinam qua tradit obligationem referendi omnes actus nostros deliberatos in Deum.* 327
 Caput XXIV. *Justa expositio Christianae Religionis adversus eosdem.* 328
 Caput XXV. *Diluuntur argumenta, quae contra sanctissimam de relatione operum doctrinam objiciuntur ex Bulla Pii V. Decretoque Alexandri VIII.* 329
 Caput XXVI. *Argumenta reliqua dissolvuntur.* 332
 Caput XXVII. *Actualis relatio actuum nostrorum haud requiritur; sed sufficit virtualis: cujus natura explicatur.* 335
 Caput XXVIII. *Necessaria non est relatio omnium actuum nostrorum per amorem Dei super omnia; neque per charitatem perfectam; sufficit quod fiat per imperfectam, qua etiam in peccatoribus reperitur.* 338
 Caput XXIX. *Charitas generaliter dicta, per quam omnia opera nostra in Deum referenda sunt, a Deo est per gratiam actualem, non ab homine per naturam.* Ibid.
 Caput XXX. *Ex doctrina lib. 5. 6. 7. & 8. stabilita, perspicuisque utriusque Testamenti, & Sanctorum testimoniis comprobata, atque valido rationum Theologicarum praesidio roborata, quod Deus solus esse queat finis, etiam negative ultimus, omnis amoris ordinati, caeteraque omnia ad ipsum propter se dilectum referenda sint per charitatem, saltem generaliter dictam, quae a Deo sit per gratiam actualem: quatuor famosa Corollaria derivantur. Primum, quod omnis actus moraliter bonus, debitisque omnibus circumstantiis, tam ex parte operis, quam ex parte operantis vestitus, meritorius sit, saltem de congruo, nullus steriliter bonus.* Ibid.
 Caput XXXI. *Corollarium secundum. Nulla est voluntas, omni ex parte bona, ad debitumque finem ultimum ordinata, sine charitate, saltem generaliter dicta, & imperfecta, ut Sanctorum habet Theologia.* 340
 Caput XXXII. *Corollarium tertium. Nullum est opus undequaque bonum, debitisque omnibus circumstantiis vestitum, sine charitate ut supra, uti communis est traditio Sanctorum.* 341
 Caput XXXIII. *Corollarium quartum. Tametsi sine charitate dentur virtutes Philosophicae, sive latius & secundum quid sumptae pro habitibus inclinantibus ad actus ex objecto, seu officio, & sine proximo bono; sine charitate tamen generatim accepta, saltem imperfecta, nullam virtutem christianam, seu stricte sumptam, completaque virtutis, tam ex parte objecti, finisque proximi, quam ex parte debiti finis ultimi, rationem habentem, Sanctorum agnoscit Theologia, praesertim Augustini & Aquinatis.* 342
 Caput XXXIV. *Augustiniana illi doctrinae reliquorum Patrum chorus concinit. Concinit & Aquinas.* 345
 Caput XXXV. *Manifeste ostenditur, charitatem, si-*

INDEX.

- ne qua nullam virtutem, debitis omnibus circumstan-
tiis ornatam, Augustinus agnoscit, ex mente ipsius,
esse veri nominis charitatem, id est, Dei propter se
amorem; non verò solam charitatem latissime sump-
tam pro amore bono in communi, vel pro amore bone-
statis aut justitiæ, aut virtutis create. 346
- Caput XXXVI. Solvuntur objectiones Recentiorum,
illaque imprimis objectio valide retunditur, qua præ-
tendunt, omne virtutis officium seipso referri in
Deum. 349
- Caput XXXVII. Solvuntur reliqua objectiones. 351
- ## LIBER NONUS.
- Amor gratiosus, sive de gratia ad amorem ordinatum
necessaria.
- Caput I. Gratiæ notio, seu descriptio, notitiæque ip-
sius utilitas ac necessitas in moralibus. 353
- Caput II. Gratiæ divisio. 354
- Caput III. Gratiæ actualis subdivisio in operantem &
cooperantem, sive in excitantem & adjuvantem,
vel prevenientem. Ibid.
- Caput IV. Altera gratiæ subdivisio, in sufficientem &
efficacem. 355
- Caput V. Gratiæ Thomistice sufficientis natura uberius
explicatur. 358
- Caput VI. In hoc statu naturæ corruptæ, nullum ac-
tum usquequaque bonum, sive bene, cumque debitis
omnibus circumstantiis factum, homo efficere potest,
absque auxilio gratiæ actualis. 364
- Caput VII. Nullum in hoc statu esse actum usquequa-
que bonum, nisi ex gratiâ & charitate sit, saltem ge-
neraliter accepta, uberius ostenditur ex Augustino l.
4. contra Julianum c. 3. 366
- Caput VIII. Dissipantur nebule trium glossarum, qui-
bus Recentiores conantur obscurare claritatem Augu-
stinianorum testimoniorum. 372
- Caput IX. Ad efficacem solutionem contrariorum argu-
mentorum, variarum phrasium S. Doctoris intelli-
gentia præmittitur. 379
- Caput X. Efficaciter occurritur argumentis, quæ ex
Angelico Doctore obijciuntur. 382
- Caput XI. Satisfit aliis objectionibus Recentiorum,
præcedentium admittendos actus usquequaque bonos,
seu bene factos, absque auxilio gratiæ. 386
- Caput XII. Refelluntur varie Ludovici Molinae hisce
de materiis propositiones, liberum arbitrium plus ju-
sto efficientes, gratiamque deprimentes, quas S. Con-
gregatio de Auxiliis, divini Scripturæ, Concilii,
& S. Augustini doctrina censuit adversantes. 387
- Caput XIII. Ex Scriptura, Conciliis & Patribus de-
monstratur, solidum esse Conventus Generalis Cleri
Gallicani, anno 1700. in Palatio Regio San-Germa-
no congregati, judicium de illa Molinae propositione,
Facienti quod in se est, viribus naturæ, Deus non
denegat gratiam, deque pacto inter Christum & Pa-
trem desuper inito. 392
- Caput XIV. Ex sanctis Patribus, Augustino, Pros-
pero, Fulgentio, Bernardo, demonstratur, quod si
bona voluntas hominis gratiam præcedat, gratiam me-
reatur; gratia proinde ex merito detur, ut dicunt
Pelagiani. 398
- Caput XV. Si nullus actus usquequaque bonus, prout
hactenus probatum est; consequenter nulla Dei propter
se dilectio, etiam imperfecta, etiam Dei ut Autoris
naturæ, ab homine lapsa esse potest per naturam; sed ne-
cesse est ut Deus eam in ipso operetur per gratiam. 401
- Caput XVI. Ad actum quemcumque dilectionis Dei
propter se, sicut & ad alium quemcumque debitis cum
circumstantiis factum, necessaria est gratia per se ef-
ficax; non sufficit gratia Molinistice sufficientis. 408
- Caput XVII. Doctrina de gratia per se efficaci, quam
cum Sanctis propugnamus, ducit ad virtutes; Mo-
linistica verò de gratia pure sufficienti ab iis aban-
dit. 417
- Caput XVIII. Quemadmodum varii sunt gradus cha-
ritatis, seu divini dilectionis; ita & gratiæ: cum

- gratiæ, utpote celestis suavitas, vel sit ipsa divina
dilectio, seu inspiratio illius (uti frequenter Augusti-
nus dicit) vel certe non sit sine illa. 424
- Caput XIX. In statu naturæ lapsæ non datur gratia
Molinistice sufficientis, taliter complectens omnia neces-
saria ad bene velle, & bene operari, ut præter eam
ex parte Dei nulla alia gratia ad bene velle, & bene
operari necessaria sit. Ibid.
- Caput XX. In statu naturæ lapsæ non datur omnibus,
etiam adultis, gratia sufficientis, etiam urgente præ-
cepto; sed eâ aliqui, justo istud est Dogma novum,
nec Jansenianum; imò oppositum potiori jure videri
posset Semipelagianum, nisi à censura abstinendum
suaderet obedientia erga Pauli V. Decretum. 429
- Caput XXI. Gratiam sufficientem, in statu naturæ
lapsæ, omnibus non dari, ex Scriptura & Patribus
ostenditur. 430
- Caput XXII. Ex Scriptura, Patribus, & ratione
Theologica specialiter ostenditur, infidelibus, excaca-
tis & obduratis omnibus, eo in statu, non dari su-
pernaturale auxilium gratiæ sufficientis. 435
- Caput XXIII. Ex dictis cap. 17. alia exponuntur
confectaria pessima, quæ ex data omnibus gratiâ Mo-
linistice sufficiente proficiunt; consecrariæque ex adver-
so optima, quæ ex ipsa peccatoribus nonnullis negata
derivantur. 438
- Caput XXIV. Gratiæ sufficientis, omnibus collata,
necessaria non est ad hoc ut sua peccatoribus peccata
in se ipsis sint imputabilia. 441
- Caput XXV. Gratiæ sufficientis, omnibus actû collata
in hoc statu naturæ lapsæ, necessaria non est ad salvan-
dam absolutam præceptorum divinatorum possibilitatem,
nec ad salvandam libertatem, necessariam ad meri-
tum & demeritum, in statu naturæ lapsæ. 449
- Caput XXVI. Corollarium momentosum adversus in-
consideratos Censores. 459
- Caput XXVII. Gratiæ sufficientis, omnibus in hoc sta-
tu collata, necessaria non est ad salvandum quod Deus
vult omnes salvos fieri. 464
- Caput XXVIII. Gratiæ sufficientis, omnibus de facto
collata, necessaria non est ad salvandam Christi mor-
tem pro salute æterna omnium. 469
- Caput XXIX. Nulla præcepta Dei, justis volentibus
& conantibus, secundum presentes quas habent vires,
impossibilia sunt, nec deest gratia, quâ possibilia fiant.
Imò nulla Dei præcepta impossibilia sunt justis, etiam
non volentibus nec conantibus, &c. sed velle & con-
nari negligentibus, vel de se presumptibus, tamen si
doctrina Sanctorum sit, quod gratia actualis, ad vin-
cendam de facto tentationem necessaria, salvâ præcep-
torum possibilitate, ipsis subinde ad tempus subtrahatur. 475
- Caput XXX. Gratiæ per se efficaci, in statu naturæ
lapsæ, æquæ necessaria est ad orandum, quàm ad agen-
dum. Commentitium proinde est discrimen noviter ad-
inventum inter gratiam orandi, gratiamque agendi. 486
- Caput XXXI. Deo nunquam imputari debet, nec po-
test, quod justus gratiâ ex se efficaci (licet ad vincen-
das actû tentationes necessariâ) destitutus, in tentatio-
ne cadat: quia prima istius destitutionis causa, etiam
in justis, semper est ex parte hominis, vel peccatum
actuale ipsius, vel saltem originale. 489
- Caput XXXII. Novitiæ quedam de gratiâ opiniones
Cardinalis Sfondrati breviter confutantur. 494
- Caput XXXIII. Doctrinam de gratiâ, toto hoc libro
assertam, confirmat doctrina quinque articulorum,
S. Sedi anno 1663. à Theologis Gallis, & anno 1680.
à Theologis Belgis oblatorum, quam Alexander VII.
approbavit, Scholæque universæ tam S. Augustini,
quam S. Thomæ, defendendam suscepit. Confirmat &
Censura tam Lovaniensis, quàm Duacensis, adversus
Leshum & Hamelium annis 1587. & 1588. edita,
in qua post districtissimum examen, nihil reprehen-
sibile S. Romana Inquisitio Generalis invenit. 503

INDEX.

LIBER DECIMUS.

Amor inordinatus, sive de peccatis.

P A R S P R I M A.

De peccatis in genere.

Caput I. Peccati definitio.	507
Caput II. Multiplex peccati divisio.	508
Caput III. Specifica distinctio peccatorum originaliter & ultimatè non sumitur ex sola communi apprehensione prudentium.	509
Caput IV. Non omne illud quod inducit rationem difformitatis cum lege æterna notabiliter diversam, inducit speciem peccatorum diversam.	510
Caput V. Peccata non diversificantur specie secundum differentiam præceptorum, si de una eademque re sint, sub eodem motivo formali.	512
Caput VI. Specifica peccatorum distinctio formaliter ut peccata sunt, petitur ex specifica distinctione privationum, in quibus formalis eorum malitia consistit. Hæc vero dignoscitur ex specifica diversitate debitarum perfectionum, quarum sunt privationes, pro quanto videlicet, vel spectant ad diversas specie virtutes, vel ad oppositos modos, aut alias circumstantias specie diversas ejusdem virtutis.	Ibid.
Caput VII. Convenienter etiam dicitur (cum S. Thoma) peccata specie distingui, vel 1. penes objecta specie diversa in esse moris, vel 2. penes oppositos peccandi modos circa idem objectum, videlicet per excessum & defectum, vel 3. penes diversas specie circumstantias.	513
Caput VIII. Regule ad dignoscendam specificam peccatorum diversitatem penes circumstantias specie diversas.	514
Caput IX. Distinctio numerica peccatorum desumenda est vel ex morali interruptione volitionum, vel ex diversitate actionum, vel objectorum moraliter distinctorum.	521
Caput X. Peccatum physice unum plures numero malitias moraliter complecti potest, ac plerumque completur.	Ibid.
Caput XI. Malitia illa moraliter numero diverse, si mortales sint, hæud minus consistende sunt, quam malitia specie diverse.	523
Caput XII. Ad multiplicandas numero malitias in peccatis, quæ vel externum objectum respiciunt, vel in exteriori actione consummantur, necessaria non est moralis interruptio, seu multiplicatio actus interioris.	524
Caput XIII. Peccata quæ vel externum respiciunt objectum, vel in exteriori actione consummantur, numero multiplicantur, pro numerica multiplicatione vel objectorum moraliter completorum, vel actionum consummatarum, id est, quarum singula sint ex se completa, seu definitum ex se terminum & consummationem habent, non obstante unitate actus interioris.	Ibid.
Caput XIV. Externe actiones, licet numero distincte, si non sint ex se totales, sed ordinantur ad ulteriorem actum principalem, in quo consummantur (ut oscula, tactus, &c. ad copulam) non sunt plura numero peccata, quamdiu ad eundem illum actum, seu finem principalem ininterrupte sequentem ordinantur, dummodo specie distinctam malitiam non contineant.	526
Caput XV. Oscula, tactus, & similia, copulam jam consummatam subsequuntur, licet incontinenti, absque relatione operantis ad novam copulam, ita sunt peccata moraliter distincta à copula jam consummata, ut inter se videantur constituere unum moraliter peccatum, si fiant per actum voluntatis moraliter ininterruptum.	Ibid.
Caput XVI. Peccata quæ consummantur in mente, & non in exteriori actione, quæque externum non respiciunt objectum, numero multiplicantur pro sola morali interruptione actuum interiorum.	527
Caput XVII. Declarantur tres modi morales illius interruptionis.	Ibid.

Caput XVIII. Nec omnia peccata mortalia sunt, nec omnia equalia.	529
Caput XIX. Peccatorum gravitas ex objecto petitur, & circumstantiis.	Ibid.
Caput XX. Peccatum veniale à mortali discernere plerumque est difficile, & periculosissimum definire, nisi ex Scriptura & Traditione discrimen utriusque repetatur.	532
Caput XXI. Tria à Theologis requisita ad peccatum mortale.	533
Caput XXII. Peccatum ex genere suo mortale, tribus modis fit veniale.	535
Caput XXIII. Peccatum ex genere suo veniale, sex modis contingit esse mortale.	Ibid.
Caput XXIV. Peccata venialia suis multiplicatione, seu collectione, nunquam efficiunt unum mortale.	547
Caput XXV. Ad hoc ut peccata actualia in seipsis imputentur, esse debent voluntaria & libera voluntate & libertate actuali, seu personali, non necessario tamen directe & in se; sed sufficit quod voluntaria & libera sint in causa.	Ibid.
Caput XXVI. Solvuntur objectiones adversus doctrinam superiori capite traditam.	549
Caput XXVII. Tametsi peccata omnia invicem connexa non sint, plurima tamen cum quibusdam aliis connexa esse solent.	551
Caput XXVIII. Cause peccatorum internæ & externæ.	552
Caput XXIX. Occasiones peccatorum proximæ & remotæ.	559

P A R S I I.

De septem peccatis capitalibus.

Caput I. Omnia peccata capitalia ex genere suo mortalia sunt.	579
Caput II. Definitio, species, malitia superbia.	580
Caput III. Tres filia superbiæ, præsumptio, ambitio, & inanis gloria.	581
Caput IV. Remedia vanæ gloriæ.	583
Caput V. Filia vanæ gloriæ.	Ibid.
Caput VI. Definitio & malitia avaritiæ. Quam probrosa sit Christianis; sed maxime Sacerdotibus & Ecclesiasticis.	591
Caput VII. Filia avaritiæ.	594
Caput VIII. Definitio & malitia luxuriæ.	595
Caput IX. Ocho filia luxuriæ.	596
Caput X. Gradus, per quos luxuria homines paulatim perdit.	597
Caput XI. Septem species luxuriæ.	Ibid.
Caput XII. Remedia luxuriæ.	Ibid.
Caput XIII. Definitio & malitia invidiæ.	598
Caput XIV. Filia invidiæ.	599
Caput XV. Definitio & malitia gula.	Ibid.
Caput XVI. Gulae species, & modi quinque, quibus nos gula vitium tentat.	Ibid.
Caput XVII. Filia gula, & mala inde provenientia.	601
Caput XVIII. Definitio & malitia ebrietatis.	602
Caput XIX. Absolvendi non sunt ebriosi, nec popinis frequentandis assueti, nisi contra consuetudinem istam viriliter pugnando se emendent.	607
Caput XX. Definitio, malitia, & gradus iræ.	609
Caput XXI. Sex filia iræ.	610
Caput XXII. Definitio & malitia acediæ.	612
Caput XXIII. Acedia filia sex.	Ibid.

P A R S I I I.

De peccato originali, effectibusque ipsius.

Caput I. Peccatum originale, peccatum est verè ac propriè dictum.	615
Caput II. Peccatum originale non est unicum Adæ peccatum, posteris extrinsecum, seu extrinsece imputatum, sed singulis proprium, & intrinsece inherens.	616

INDEX.

- Caput III. *Natura peccati originalis.* 616
 Caput IV. *Modus quo primum Ade peccatum traduci-
 tur in posteros.* 619
 Caput V. *Traductio peccati originalis naturaliter fit,
 non libere & voluntarie libertate & voluntate poste-
 rorum; tamen non fiat nisi dependenter à libertate
 & voluntate Protoparentis.* 624
 Caput VI. *Satisfit objectionibus Neotericorum existi-
 mantium peccatum originale absque pacto supradicto
 explicari non posse.* 625
 Caput VII. *Solutio aliquot difficultatum præcedentibus
 affinium.* 628
 Caput VIII. *Tametsi de fide non sit beatissimam Vir-
 ginem primo sue conceptionis instanti sanctificatam
 fuisse, à peccatoque originali per merita Filii sui præ-
 servatam; sententia tamen id asserens prorsus est te-
 nenda.* 630
 Caput IX. *Cardinalis Sfondrati, de statu puerorum
 cum solo originali, absque Baptismi Sacramento, ex
 hac vita migrantium, quatuordecim paradoxa refel-
 luntur.* 637
 Caput X. *Parvuli sine baptismo extincti puniuntur
 penâ sensus, hoc est ignis infernalis cruciatus, non
 penâ damni dumtaxat.* 646
 Caput XI. *Solvuntur objectiones.* 649
 Caput XII. *Homo per peccatum originale factus est ac-
 tibilior ad bonum, & ad malum proclivior, quam si
 conditus esset in statu nature pure.* 653
 Caput XIII. *Reselluntur qui nimium extenuant pœ-
 nas, seu effectus peccati originalis.* 655
 Caput XIV. *Utilitates præctica ex notitia peccati ori-
 ginalis.* 656

P A R S I V.

De peccato omissionis. Deque causis à peccato actua-
 li excusantibus.

- Caput I. *Peccatum omissionis externum tunc demum
 committitur, dum tempus est ponendi actum præ-
 ceptum; internum verò, dum expresse quis, vel in-
 terpretative vult omittere.* 657
 Caput II. *Non omnis actus conjunctus cum omissione
 culpabilis, etiam impossibilis cum eo qui omititur,
 participat malitiam omissionis, sed ille dumtaxat,
 qui causa est omissionis.* 658
 Caput III. *Plurimæ sunt omissiones culpabiles, ad quas
 major fidelium pars vix reflectit, licet non solum pec-
 cata sint, sed & proxime plurium aliorum peccato-
 rum occasiones.* Ibid.
 Caput IV. *Non datur pura omisso voluntaria absque
 omni voluntatis actui; si tamen sine eo daretur omis-
 sio voluntaria actus præcepti, culpabilis esset.* 659
 Caput V. *Exponuntur tres causæ, à peccato subinde
 excusantes.* Ibid.
 Caput VI. *Nullus metus, quamlibet gravis, à tota
 culpa excusat in iis quæ sunt intrinsece mala; bene
 aliquando in iis, quæ solum prohibita sunt lege posi-
 tiva.* 660
 Caput VII. *Sacramentorum administrationem, indignis
 faciendam, excusare non potest metus mortis, nec
 damni, aut infamie gravissime.* Ibid.
 Caput VIII. *Nec licitum est, ex metu mortis, absque
 intentione, absolvendi formam pronuntiare super pe-
 nitente indisposito.* Ibid.
 Caput IX. *Impotentia absoluta & omnimoda, sicut &
 omnino involuntaria, ab omni excusat peccato; secus
 impotentia secundum quid, si voluntaria sit.* 661
 Caput X. *Ignorantia juris, etiam naturalis, verè in-
 vincibilis & involuntaria excusat in totum à pecca-
 to.* Ibid.
 Caput XI. *Si ignorantia juris nature hic & nunc vin-
 cibilis sit per gratiæ lumen (licet aliter non possit)
 istud vero gratiæ lumen alicui desit in penam præ-
 cedentis peccati ipsius, censenda non est invincibilis,
 sed vincibilis, ideoque non excusat in totum à pec-
 cato.* 662
 Caput XII. *Ignorantia juris nature Molinistice invin-*

- cibilis, cum verè sit vincibilis, non excusat in to-
 tum à peccato.* Ibid.
 Caput XIII. *Requisita ad vincendam juris naturalis
 ignorantiam, quorum aliquo deficiente, vincibilis
 censenda est, non invincibilis.* 664
 Caput XIV. *Confectaria momentosa ex dictis capite
 præcedenti.* 668
 Caput XV. *Invincibilis ignorantia Dei non datur
 adultis ratione utentibus; uti nec juris naturalis
 quoad universalia principia illius; nec quoad Decalo-
 gi præcepta; nec malitia peccatorum carnis, v. g.
 fornicationis, molliæ, &c. ab ullo ejusmodi adulto
 censenda est inculpate ignorari.* 670
 Caput XVI. *Aliquid ad jus naturale pertinens incul-
 pate ignorari potest ignorantia speculativa, præsertim
 in abstractioribus; sed vix aut ne vix quidem nunquam
 aliquid ejusmodi censendum est ignorari ignorantia
 practica. Omne proinde quod deliberate fit contra jus
 naturale, peccatum est.* 675

P A R S V.

De peccatis ignorantia.

- Caput I. *De fide est dari peccata ignorantia.* 696
 Caput II. *Ex illo fidei dogmate conficitur, à veritate
 derivam esse opinionem, quæ tradit, ad peccandum
 formaliter, necessariam esse formalem & actualem no-
 titiam, seu advertentiam & considerationem mali-
 tiæ.* 697
 Caput III. *Ejusdem opinionis falsitas aliis argumentis
 multipliciter ostenditur.* 698
 Caput IV. *Nonum, decimum, undecimum, duodeci-
 mum, decimum-tertium, & decimum-quartum ar-
 gumentum contra eandem opinionem.* 700
 Caput V. *Argumentum decimum-quintum ex Concilio
 Diospolitano.* 702
 Caput VI. *Argumentum decimum-seximum, ex viginti
 propositionibus, Christianam disciplinam nimium re-
 laxantibus, quæ ex opinione illa pullularunt, præter
 alias sex cap. 10. proferendas.* 704
 Caput VII. *Argumentum decimum-septimum, petitur
 ex hoc quod ex opinione illa prodierit dogma damna-
 tum de peccato philosophico.* 706
 Caput VIII. *Damnati dogmatis de peccato philosphi-
 co, origo, progressus, deventio, damnatio.* Ibid.
 Caput IX. *Artes, subterfugia, equivocationes, cavil-
 lationes, quibus damnati dogmatis invidiam declinare
 conati sunt Molino Philosophisæ.* 710
 Caput X. *Intoleranda propositiones ex damnato Philo-
 sophismo ab ipsismet Philosophis derivatæ.* 712
 Caput XI. *Argumentum decimum-octavum: ex opinio-
 ne ad formale peccatum requirente advertentiam mali-
 tiæ actualem, Philosophismoque inde pullulante,
 horrenda consequuntur absurda.* 713
 Caput XII. *Occurritur argumentis Philosophistarum,
 formalem & actualem malitiam advertentiam requiren-
 tium ad formale peccatum.* 718
 Caput XIII. *Occurritur Adversariorum objectionibus
 ex Scriptura & Patribus.* 720
 Caput XIV. *Peccata, quæ peccator committit ex ig-
 norantia vel inadvertentia culpabili, sunt per se &
 ratione sui imputabilia, & non solum ratione causæ,
 seu dictæ ignorantia.* 722
 Caput XV. *Satisfit contrariis argumentis.* 723
 Caput XVI. *Ex doctrina capitibus præcedentibus sta-
 bilita magni momenti derivantur confessaria.* 724
 Caput XVII. *Ignorantia omnino involuntaria, sive fa-
 cti, sive juris, etiam naturalis (si datur) sive posi-
 tivi, tam divini, quam humani, excusat à peccato ea
 quæ ex ignorantia hujusmodi fiunt.* 727

LIBER UNDECIMUS.

Amor conscientiosus, sive de Conscientia, interna
 amoris & morum regula.

- Caput I. *Conscientia definitio.* 728
 Caput II. *Divisio conscientia.* 729
 Caput III. *Explicatio conscientia rectæ.* Ibid.
 Caput

INDEX.

- Caput IV. Regula prima declarans obligationem sequendi conscientiam, seu veram, seu erroneam. 730
- Caput V. Regula secunda: agere contra conscientiam invincibiliter errantem, peccatum est ejus speciei, & gravitatis, cujus esset, si conscientia non erraret. 731
- Caput VI. Regula tertia: laborans conscientia erronea, vincibiliter dictante esse faciendum, quod revera malum est, tenetur eam deponere. Quia, nisi deposuerit, peccat, sive sequatur eam, sive contra faciat. 732
- Caput VII. Regule servandae ab eo qui laborat conscientia perplexa. Ibid.
- Caput VIII. Regula pro laborantibus conscientia servulosa. Ibid.
- Caput IX. Observationes praebulae ad dicenda de conscientia dubia, circa naturam, divisionemque debiti proprie dicti. 736
- Caput X. Regula prima conscientiae dubiae. Conscientiam habens, seu negative, seu positive dubiam, an actio hic & nunc: spectatis omnibus, licita sit, vel illicita, peccat, peccato ejusdem speciei & gravitatis, de quo dubitat, si eam faciat, dubio manente. 739
- Caput XI. Regula secunda. Conscientiam habens negative dubiam, an actio hic & nunc licita sit, vel illicita, si post debitam inquisitionem, nulla ipsi ratio, vel auctoritas probabilis occurrat, quod illicita sit, deposito dubio, tamquam irrationabilis, non prohibetur illam ponere. Ibid.
- Caput XII. Regula tertia: conscientiam habens positive dubiam de honestate, vel inhonestate actionis, vel de obligatione aut non obligatione ad aliquid, ob aequalem vel quasi aequalem hinc inde probabilitatem, tutiorem partem tenetur eligere, ab actione illa abstinendo, vel se obligatum reputando. 740
- Caput XIII. Regula quarta: dum utraque pars contradictionis, omnibus diligenter examinatis, apparet aequae probabilis, neutra in talibus circumstantiis est simpliciter, proprie & expedite probabilis, sed secundam quid, improprie & impedito dumtaxat. 743
- Caput XIV. Regula quinta: dum duae opiniones contradictoriae, una affirmans, altera negans honestatem actionis, sincero veritatis amatori, post debitum examen aequae probabiles apparent, ac per consequens honestas vere dubia est per principia directa, judicium de honestate fieri nequit per principia reflexa. A tali proinde actione abstinendum est, iuxta magistralem hanc regulam: In dubio via tutior est eligenda. 746
- Caput XV. Regula sexta: in dubio positivo, de honestate actus, ob aequalem, vel fere aequalem hinc inde probabilitatem, servandam esse sacratissimam illam regulam, In dubiis semitam debemus eligere tutiorem, ex sacris Litteris probatur. 749
- Caput XVI. Eadem veritas probatur ex sacris Canonibus, & perpetuo Ecclesiae usu. Ibid.
- Caput XVII. Eundem perpetuum Ecclesiae sensum sancti Patres uberius demonstrarunt. 752
- Caput XVIII. Eadem veritas probatur multiplici ratione. 753
- Caput XIX. Quinta ratio ad idem: quia positive dubius, ut supra, tenetur legibus proprie dubitantium. 755
- Caput XX. Sexta ratio: quia dubitans speculative, sive in universali, necessario dubitat practice, sive in particulari, id est circa actum hic & nunc exercendum, quamdiu legitima non occurrat exceptio, seu specialis ratio, quae suadeat, actum hic & nunc exercendum non comprehendi in generali prohibitione, de qua dubitat. 755
- Caput XXI. Septima ratio: quia nemo licite facit actionem, de qua non potest formare prudens judicium quod licita sit. Illud vero judicium formare non potest homo, qui ideo dubitat an licita sit, quia ipsi aequae probabile est quod illicita sit, quam quod sit licita. 756
- Caput XXII. Octava ratio: quia ad licite operandum, certum moraliter oportet esse ultimum conscientiae dictamen, seu judicium practicum, quo humana operatio hic & nunc proxime dirigitur. Positive vero
- ro dubius, in aequali utrimque probabilitate, nequit habere certum ejusmodi judicium, sed ambiguum dumtaxat. Ibid.
- Caput XXIII. Solvuntur objectiones. 757
- Caput XXIV. Ostenditur imbecillitas objectionum, quibus canonicam regulam de sectanda in dubio via tutiore, eludere conantur Probabilistae. 759
- Caput XXV. Regula septima, de tutiori parte in dubiis eligenda: nonnullos casus, speciales ob causas, easque gravissimas, excipit Ecclesiae declaratio, vel Reipublicae ordinatio. 762
- Caput XXVI. Regula octava: extra dictos casus, per Ecclesiae declarationem, vel Reipublicae ordinationem, exceptos, positive dubius, in aequali probabilitate de inhonestate, ac de honestate actionis, formare nequit conscientiam de honestate, per reflexa Probabilistarum principia. 764
- Caput XXVII. Regula nona: positive dubius, in aequali hinc inde probabilitate actionem dubiae honestatis ponere nequit, sub praetextu, quod lex eam prohibens, si detur, non sit sufficienter promulgata. 766
- Caput XXVIII. Regula decima: positive dubius, in aequali utrimque probabilitate, ponere nequit actionem dubiae honestatis sub praetextu quod, in ejusmodi dubio, homo sit in possessione suae libertatis. 771
- Caput XXIX. Amplius consutatur novitia doctrina (de possessione libertatis, in dubio de prohibitione legis) ex eo quod regula juris, In pari causa melior est conditio possidentis, non procedat in materia humane potestati non subiecta; sed in sola materia, subiecta potestati Reipublicae, vel Ecclesiae. Et ne in ea quidem universim (tametsi materia sit iustitia) sed in ea solum, in qua sic ipsa disposuit. 775
- Caput XXX. Contraria argumenta dissolvuntur. 778
- Caput XXXI. Regula undecima: positive dubius de honestate actionis, actionem, de qua dubitat, ponere nequit sub praetextu, invincibiliter tunc ignoratae legis prohibentis. 783
- Caput XXXII. De conscientia probabili. Regula prima: non est licitum agere secundum opinionem probabilem de licito, dum ex adverso occurrat & concurrat opinio aequae probabilis de illicito. 785
- Caput XXXIII. Regula secunda: A fortiori non est licitum agere secundum opinionem minus probabilem de licito, in concursu & occurso probabilioris de illicito. 786
- Caput XXXIV. Regula tertia: improbable est, probabile quodcumque (prout communiter accipitur, & ab antiquis Probabilistis definitur) excusare a peccato. Ibid.
- Caput XXXV. Regula quarta: Probabilissimum, seu illius usum, non excusant varie probabilis opinionis definitiones, ad declinandam nimie laxitatis inviviam a Novioribus Probabilistis excogitata. 789
- Caput XXXVI. Ex conditionibus ab accuratioribus Probabilistis ad probabilem opinionem requisitis, concluditur a veritate alienam esse doctrinam ipsorum, de licito usu opinionis minus probabilis de licito, in concursu & occurso probabilioris de illicito. 793
- Caput XXXVII. Ex divinis Scripturis ostenditur nefas esse sequi opinionem probabilem de licito, quae (post veritatis inquisitionem) probabilius apparet falsa, quam vera. 795
- Caput XXXVIII. Secundum id ipsum probatur exemplis eorum, quos vel Scriptura reprehendit, vel ipsa, aut probata historia redarguens, vel poenas dedisse referunt, neglectae probabilioris opinionis in rebus agendis. 797
- Caput XXXIX. Ostenditur inania esse sacra testimonia, & exempla, seu ex iis argumenta, quae pro se Adversarii proferunt. 799
- Caput XL. Tertium idem ostenditur ex sacris Canonibus, Decretis SS. Pontificum, & Conciliorum, Legibusque Civilibus. 801
- Caput XLI. Per Decretum Innocentii XI. de die 2. Martii 1679. subversa sunt principalia fundamenta

INDEX.

- Probabilissimi, ipseque Probabilissimus plurimum ener-
vatus. 801
- Caput XLIII. Inania & sophistica sunt Probabilis-
simum argumenta in contrarium ex dispensationibus con-
cessis à SS. Pontificibus; necnon ex responso Urbani
VIII. circa matrimonia Gentilium Paraquariae, &
Canonibus nonnullis. 803
- Caput XLIII. Quarta probatio contra Probabilissimum
ex sanctis Doctoribus. 809
- Caput XLIV. Quinta probatio ex communi doctrina
Majorum, seu Doctorum antiquorum, à seculo deci-
mo-tertio ad decimi-sexti ferè finem. 817
- Caput XLV. Sexta probatio, ex communi doctrina
Canonistarum & Legistarum. 821
- Caput XLVI. Septima probatio, ex communi tradi-
tione Sapientiam Gentilitatis, seu Philosophorum Gen-
tilium. Ibid.
- Caput XLVII. Octava probatio, à communi sensu
omnium Communitatum, Congregationum, Tribuna-
lium, Civitatum, Rerumpublicarum, Nationum &
Regnorum. 823
- Caput XLVIII. Nona probatio: quia assertio nostra
longè prævalet, non solum auctoritate S. Scripturæ,
Canonum, Conciliorum, SS. Pontificum, veterumque
Doctorum, usque ad finem, vel ferè finem sæculi de-
cimi-sexti, sed & auctoritate eorum, quos, post exor-
tam, aut jam grassantem Probabilissimum, divina
Providentia suscitavit ad illi sese opponendum. Ibid.
- Caput XLIX. Decima probatio: quia Eminentissimi
Cardinales, Pallavicinus & Aguirrius, aliique viri
gravissimi, sapientissimique, Probabilissimum à se ali-
quando defensum, omnibus hinc inde fundamentis ma-
turius expensis, retractarunt, repudiarunt, abjecerunt;
nostram autem doctrinam semel susceptam nul-
lus retractavit. 828
- Caput L. Undecima probatio: quia doctrinam nostram
nullus Episcopus, nulla Ecclesia, nullamquam censurâ
juridicè proscripsit; Probabilissimam verò doctrinam,
plures Archiepiscopi & Episcopi, totaque penè Eccle-
sia Gallicana solemnè sententiâ juridicè damnave-
runt. 831
- Caput LI. Corollarium primum contra Caramuelum,
Terillum, & Bartholomæum Fibum. 834
- Caput LII. Corollarium secundum contra eundem Bar-
tholomæum Fibum, Guillelmum le Maire, & Ale-
xium Minez. 836
- Caput LIII. Corollarium tertium. Quo ostenditur sen-
tentie nostræ Patronos Probabilissimum non rejicere ex
malevolâ ac amaro in Societatem animo, neque ex af-
fectu ad novitates, vel damnatam doctrinam. 838
- Caput LIV. Assertio nostra ultimò probatur multiplici
ratione. Prima est, quia quisquis agit, quod sibi,
spectatis omnibus, probabilissimè apparet illicitum, con-
tra conscientiam agit. 842
- Caput LV. Secunda assertionis nostræ ratio est quia,
ad licite operandum, necessarium est prudens & ra-
tionabile judicium de honestate operationis. Intellectus
verò prudenter & rationabiliter judicare nequit ho-
nestam operationem, quæ sibi probabilissimè apparet in-
honestâ, quam honestâ. 843
- Caput LVI. Tertia ratio: quia quisquis agit, quod sibi,
spectatis hinc inde argumentis, probabilissimè appe-
ret illicitum, sive contra legem æternam, peccat for-
maliter contra eam, sicut & contra obedientiam, ju-
stitiam, aliasque respective virtutes morales, ac
Theologicas. 845
- Caput LVII. Quarta ratio assertionis nostræ est, quia in
electione opinionis minus probabilis de licito, contra
agnitam opinionem probabilioris de illicito, non est
nisi prudentia carnalis, quæ est inimica Dei. 849
- Caput LVIII. Quinta ratio: quia, ad licite operan-
dum, non sufficit judicium quodcumque de licito, sed
de eo certum moraliter esse oportet judicium ultimò
practicum, quo humana proxime & immediate diri-
gitur operatio. Quam moralem certitudinem habere
nequit, qui facit quod sibi probabilissimè videtur illici-
tum, quia licitum. 852
- Caput LIX. Sexta ratio: quia faciens quod sibi vide-
tur probabilissimè illicitum, non prosequitur veritatem
quantum sit & valet. Ad quod Deus, honestas, of-
ficium boni Christiani, immo & officium boni viri
obligant. 853
- Caput LX. Septima ratio: quia facere quod probabi-
lius videtur illicitum, coram Deo defendere ne-
quit actionem suam, nec illam excusare, sive revera
illicita sit, sive non sit. 856
- Caput LXI. Octava ratio: quia id est etiam contra
legem christianæ prudentiæ. Ibid.
- Caput LXII. Nona ratio: quia faciens quod sibi pro-
babilissimè videtur illicitum, coram Deo defendere ne-
quit actionem suam, nec illam excusare, sive revera
illicita sit, sive non sit. 856
- Caput LXIII. Decima ratio: quia vel rationaliter
non esset, esse agenti licitum, in agendo, sequi
opinionem minus probabilem de licito, contra agitam
probabilioris de illicito; vel rationaliter esset, esse
judici licitum, in judicando, sequi opinionem mi-
nus probabilem de justo, contra agitam probabili-
orem de injusto (cum eadem vel similis sit utriusque
ratio) sed illud rationaliter non esset. Ergo nec
illud. 857
- Caput LXIV. Undecima ratio: ab infidelitate non
excusatur infidelis, non credens ductus opinione mi-
nus probabilis. Ergo à divina legi transgressione non
excusatur fidelis, eam non servans ductus opinione
minus probabilis. 865
- Caput LXV. Duodecima ratio: quia doctrina que
licitam facit usum opinionis minus probabilis de licito,
contra agitam probabilioris de illicito, in Chri-
stianam Ethicam, disciplinamque horrendam inducit
laxitates. 866
- Caput LXVI. Decimatercia ratio: quia doctrina de
licito usu opinionis minus probabilis, &c. viam ape-
rit ad dicendum, cum plerisque Probabilistis, cuique
esse licitum sequi probabilem aliorum opinionem, dum
falsitas ipsius non est ipsi vel fide, vel evidenti ratio-
ne certa. Ad dicendum etiam cum Caramuele, omnem
actum mihi esse licitum, quem vel fide, vel ratione
evidenti, mihi non constat esse illicitum. Utramque
autem ducit in monstruosam laxitatem. 870
- Caput LXVII. Decima-quarta ratio: quia doctrina
illa inutile vel parum necessarium reddit, & languere
facit studium Theologiæ Moralis. 871
- Caput LXVIII. Decima-quinta ratio: quia doctrina
illa tollit studium orandi pro obtinenda cognitione ve-
ritatis, notitiaeque divine legis. 873
- Caput LXIX. Decima-sexta ratio: quia doctrina il-
la nata est infinitis bellis, dissidiisque, totum turbare
mundum, per latissimum probabilissimè usum. Ibid.
- Caput LXX. Decima-septima ratio: quia doctrina
illa Regibus, Principibus, Superioribus omnibus, re-
ligiosisque obedientiæ exitiosa est. 874
- Caput LXXI. Decima-octava ratio: quia doctrina
illa pariter exitiosa est toti Ecclesiæ, Ecclesiasticisque
legibus, atque libertatibus, & immunitatibus. 875
- Caput LXXII. Decima-nona ratio: quia doctrina il-
la intolerandam tribuit securitatem 1. in horis reci-
tandis. 2. intolerandam licentiam in opinionibus pro
libitu practicè variandis, sicut & 3. in defendendis
contra Judices criminosis. Et 4. in auctorizandis o-
pinionibus scandalosis. 876
- Caput LXXIII. Antonii Terilli, aliorumque Proba-
bilistarum argumenta, post debitum examen levissima
& in præcipuum ducuntur inveniantur. 879
- Caput LXXIV. Prima ratio Terilli levis esse demon-
stratur. Ibid.
- Caput LXXV. Ostenditur, secundam, tertiam, quar-
tam, nonam, & decimam quartam rationem Terilli
levissime esse arduam, atque in præcipuum ducere.
881
- Caput LXXVI. Idem ostenditur de quinta, sexta,
& octava ratione ejusdem. 882

INDEX.

<p>Caput LXXVII. Idem multipliciter ostenditur de ratione septima. 883</p> <p>Caput LXXVIII. Idem iudicium fertur de decima, undecima, duodecima, & decima-tertia ratione Terilli. 887</p> <p>Caput LXXIX. Ostenditur postremas rationes Terilli, scilicet decimam-quintam, decimam-septimam, & decimam-octavam, nec magis solidas, nec magis securas esse. 889</p> <p>Caput LXXX. Idem demonstratur de alia (si tamen aequali) ratione, quam Terillus profert q. 47. n. 15. necnon de rationibus Medine, Sanchez, Bassii, Spinule, Moye, aliorumque Probabilistarum. 892</p> <p>Caput LXXXI. Regula duodecima: ne probabiliorum quidem opinionum usus indistinctè licitus est. 894</p> <p>Caput LXXXII. Regula decima-tertia: ne quidem licitum est, saltem in materia legis divinæ & naturalis, probabiliorum sequi opinionem de licito, quando probabilitas ipsius non est tanta, ut abstergat probabile periculum violandæ legis. Quod non abstergit, quamdiu opinio de illicito retinere cognoscitur aliquid veræ probabilitatis, quamlibet tenuis, in cuius praxi nullum sit periculum. 895</p> <p>Caput LXXXIII. Regula decima-quarta: nulla opinio falsa, legi naturalis contraria, ipsius in praxi sequacem ex toto excuset à peccato contra legem, tametsi excuset à peccato contra conscientiam, dum post debitum examen apparet ipsi adeo vera, ut opposita non videatur probabilis. 902</p> <p>Caput LXXXIV. Regula decima-quinta, exponens, quamnam è diversis opinionibus circa questiones morales eligenda sit. 910</p> <p>Caput LXXXV. Respondetur argumentis Probabilistarum, & imprimis duobus prioribus petitis à consensu & usu omnium, etiam SS. Patrum, & Theologorum. 915</p> <p>Solvitur tertium & quartum argumentum, seu Achilles Adversariorum. 918</p> <p>Caput LXXXVII. Diluitur quintum, sextum, septimum, octavum, & nonum argumentum. 920</p> <p>Caput LXXXVIII. Diluitur argumentum decimum, undecimum, duodecimum, & decimum-tertium. 921</p>	<p>Caput LXXXIX. Trium postremorum argumentorum imbecillitas ostenditur. 924</p> <p>Caput XC. Reflexio salutaris ad proximè dicta. 925</p> <p>Caput XCI. Varia ex præmissis Corollaria derivantur. Primum: Illicitum est in Sacramentis conficiendis, relicta viâ certâ, dum suppetit, extra casum necessitatis sequi opinionem probabilem, vel etiam probabiliorum de eorum valore, etiam ubi non periclitatur salus proximi, sed solum valor Sacramenti. 926</p> <p>Caput XCII. Secundum Corollarium: Non est licitum scienter, extra casum necessitatis, absolvere pœnitentem, solum formidolosè astritum. 927</p> <p>Caput XCIII. Corollarium tertium: Extra casum necessitatis non est licitum Confessario pœnitentem absolvere secundum opinionem incertam & probabilem dumtaxat de sua jurisdictione; nec pœnitenti licitum est tali Confessario peccata sua confiteri. Nisi ipsi fauveat error communis, titulusque coloratus proveniens à legitimo Superiore. Ibid.</p> <p>Caput XCIV. Corollarium quartum: Sacerdos, confessus peccati mortalis, debet potius celebrare contritus, quam ei confiteri, qui non nisi probabilem, & incertam habet jurisdictionem. 930</p> <p>Caput XCV. Corollarium quintum: Non est licitum sequi quamlibet opinionem repertam in Authore iunioro, licet approbato, etiam dum non constet opinionem illam condemnatam esse à Sede Apostolica, ut improbabilem. Ibid.</p> <p>Caput XCVI. Corollarium sextum: Theologo non licet ex opinione unius vel plurimum, quam falsam putat minime probabilem, in favorem carnalis libertatis consilium dare. 932</p> <p>Caput XCVII. Corollarium septimum: Eos Spiritus sanctus merito reprehendit, pœnaque cœcitatatis castigat, qui varios adeunt Doctores, usque dum inveniant loquentem placentia, suæque cupiditati indulgentem. 933</p> <p>Caput XCVIII. Corollarium octavum: Varia dicta Veterum, de benignitate in consiliis sectanda, nec facile condemnando aliquid de mortali, perperam à variis Recentioribus intelliguntur. Ibid.</p>
--	---

FACULTAS REVERENDISSIMI PATRIS GENERALIS.

Fr. Angelus de Cambolas S. Theologia Magister, ac Humilis Prior Generalis totius Ordinis Fratrum B. Virginis Mariae de Monte Carmelo Antiqua Observantia Regularis.

Auctoritate nostrâ tenore præsentium Tibi Reverendo admodum Patri Henrico à sancto Ignatio Ex-Vicario Provinciali Wallo-Belgii, quantum ad Nos spectat, facultatem facimus Typis mandandi Opus, cui titulus: *Theologia Sanctorum circa universam morum doctrinam*, si luce dignum fuerit iudicatum à duobus nostri sacri Ordinis Theologis, vel Doctoribus, servatis aliâs de jure servandis. Horum fide, &c. Datum Romæ in Conventu S. Mariæ Transpontinæ die 5. Julii 1704.

Locus (†) sigilli.

FR. ANGELUS DE CAMBOLAS, Generalis Carmelitarum.

FR. FRANCISCUS PAULUS QUARANTA, Secr. Ordinis.

Facultas V. Provincialis Carmelitarum per Wallo-Belgium.

Opus inscriptum, *Theologia Sanctorum*, &c. studio ac indefesso labore admodum Reverendi Patris Henrici à sancto Ignatio Ex-Vicarii Provincialis, ac sacre Theologia Professoris emeriti, necnon in Ordine nostro Jubilarii, digestum & concinatum, vel, ex ipso titulo, adeo luculenter commendatur, ut vix aliâ commendatione videatur indigere. Enimvero titulus iste non est inanis & vacua magni nominis umbra, sed veritas perspicuis in Opere Sanctorum testimoniis comprobata. Porro si *Theologia Sanctorum* est, doctrina ibidem tradita & sana & sancta est. Unde ut aliis profit, libentissimè facultatem nostram impertimur, ut ista *Theologia Sanctorum* prælo data publici juris fiat: dummodò per duos Theologos Ordinis nostri fuerit examinata & approbata, servatis aliâs de jure servandis. In quorum fidem præsentis Officii nostri sigillo munitas dedimus in Carmelo nostro Marchiensi die 21. Decembris 1706.

Locus (†) sigilli.

FR. FLORENTIUS A SANCTO HENRICO,
V. Provincialis Carmelitarum per Wallo-Belgium.

FR. PACIFICUS A S. PHILIPPO, Assistent.